

REVISTA ORĂŞTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primeșc.
Abonamentele să plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament căt și pentru inserțiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăştie (Szászváros).

Deputațiune de doamne sase la M. S. Împăratul.

Cetitorilor nostri le e cunoscută mișcarea concetenilor Sași în contra legii despre maghiarsarea numelor comunale și a locurilor.

Abstrăgând dela unele lucruri totuși slabe, au fost în această luptă multe arătări chiar înălțătoare, ca d. p. mișcarea de-odată a tuturor cercurilor electorale, cu «bâtrâni» și «verzi» laolaltă; hotărîri destul de bărbătești; întrepunerea deputaților în dietă; eșirea lor jumătate din ei din șirul mamelucilor lui Bánffy, (ceeaialtă jumătate până la urmă s'a răsgândit și, stropind cu apă rece efectele de până aci, a rămas eară, că e cald și moale pe bâncile mamelucilor, și's bune de trândăvit pe ele...)

Dar' un moment foarte luminos în această ridicare contra legii numite, este intrarea damelor sase și ele în luptă activă!

S'a întocmit un comitet din doamne din toate ținuturile pe unde se află Sași, (Brașov, Sibiu, Orăştie, Sighișoara, Rejhin), și din sinul lor s'a ales o deputațiune de 15, care să meargă la Viena, să ceară primire la M. S. Împăratul spre a-L ruga să nu întărească prin sancționarea Sa legea despre maghiarsarea numelor comunale!

Cele 15 doamne au plecat cu un mic Memorandum, care e acoperit de vreo 500 de subscrieri de dame, atât doamne cât și domnișoare, din părțile locuite de Sași!

Ajuns la Viena, Luni în 24 Ian. deputațiunea a cerut primire. Paznicii ușilor împăraști însă, știind că în chești politice nu să dau ascultări venite de-adreptul, ci numai pe „calea oficioasă“, prin guvernul țării, le-au spus că nu

pot înștiința pe M. Sa, decât când în pricina asta, guvernul din Pesta însuși le-ar cere primirea.

Trei dame, una sibiiană, alta sighișoreană, a treia din Rejhin, au venit Marți la Bánffy și i-au cerut să le mijloacească primirea la Tron, căci ele ca fiice a patriei au o rugare către Tronul acestui patrii.

Bánffy foarte scurt, *le-a respins rugarea*.

Ce se și putea altceva aștepta dela fîșpanul dela Bistrița-Năsăud, căprarul de panduri?

Astfel inchise au rămas ușile împăraști naintea fiicelor poporului săesc, *dar luptei însăși a naționalităților apăsate, doar chiar această închidere, în zilele noastre, mai mult i-a folosit decât că li-s'ar fi deschis prin ministrul ungur*, care el avea, în acest caz, cheia.

Da, i-a folosit, căci deja toate foile nu numai din Viena, ci din toate țările scriu despre „*Deputațiunea damelor sase la Viena*“ și publică întreg micul Memorandum ce aveau de gând să-l prede, și scot de nou la iveală stările turcești din Ungaria, unde guvernul ține sub zavor ori-ce încercare, fie ea căt de nevinovată, căt de nobilă, a popoarelor nemaghiare, de-a să apăra contra blăstătemei stări de lucruri și contra cătușilor ce mereu și mereu să aruncă asupra lor din partea nesașului maghiarsă! Ear' foile literare vor aduce fotografie damelor, a deputației întregi la Viena, apoi a celor trei cari, chiar că se arate ce loială și legală e lupta lor și a poporului lor, cerându-li-să, au mai cercat marea cu degetul rugând pe Bánffy să fie corect, să-și facă datorință de-a le mijloci din oficiu primirea, dar' au fost respinse, — întocmai cum odinioară foi cehe din Praga aduceau tabloul domnișoarelor române împrocesuate pentru purtarea tricolorului național, etc. etc.

Da, i-a folosit, căci deja toate foile nu numai din Viena, ci din toate țările scriu despre „*Deputațiunea damelor sase la Viena*“ și publică întreg micul Memorandum ce aveau de gând să-l prede, și scot de nou la iveală stările turcești din Ungaria, unde guvernul ține sub zavor ori-ce încercare, fie ea căt de nevinovată, căt de nobilă, a popoarelor nemaghiare, de-a să apăra contra blăstătemei stări de lucruri și contra cătușilor ce mereu și mereu să aruncă asupra lor din partea nesașului maghiarsă! Ear' foile literare vor aduce fotografie damelor, a deputației întregi la Viena, apoi a celor trei cari, chiar că se arate ce loială și legală e lupta lor și a poporului lor, cerându-li-să, au mai cercat marea cu degetul rugând pe Bánffy să fie corect, să-și facă datorință de-a le mijloci din oficiu primirea, dar' au fost respinse, — întocmai cum odinioară foi cehe din Praga aduceau tabloul domnișoarelor române împrocesuate pentru purtarea tricolorului național, etc. etc.

Da, i-a folosit, căci deja toate foile nu numai din Viena, ci din toate țările scriu despre „*Deputațiunea damelor sase la Viena*“ și publică întreg micul Memorandum ce aveau de gând să-l prede, și scot de nou la iveală stările turcești din Ungaria, unde guvernul ține sub zavor ori-ce încercare, fie ea căt de nevinovată, căt de nobilă, a popoarelor nemaghiare, de-a să apăra contra blăstătemei stări de lucruri și contra cătușilor ce mereu și mereu să aruncă asupra lor din partea nesașului maghiarsă! Ear' foile literare vor aduce fotografie damelor, a deputației întregi la Viena, apoi a celor trei cari, chiar că se arate ce loială și legală e lupta lor și a poporului lor, cerându-li-să, au mai cercat marea cu degetul rugând pe Bánffy să fie corect, să-și facă datorință de-a le mijloci din oficiu primirea, dar' au fost respinse, — întocmai cum odinioară foi cehe din Praga aduceau tabloul domnișoarelor române împrocesuate pentru purtarea tricolorului național, etc. etc.

Si lumea va vorbi ear', încă mai mult și mai indignată, despre aceste nouă atilisme.

In Viena s'a și dat în onoarea brașelor femei, îndată după întoarcerea cu respingere mustașoului Ungur, un strălucit banchet încuragiator, din partea Germanilor naționaliști. Ear' la sosire în Brașov, damele întoarse au fost prime cu un alaiu foarte mare și purtate, Joi, în triumf prin oraș!

In lumea mare deci, micul Memorandum a avut răsunet mult mai viu, de căd dacă chiar era primit la Tron!

E frumos avântul și hotărîrea ce și-au luat'o damele sase. Slugească acest avânt ca pildă tuturor femeilor, și sase și nesase, cum trebuie a să insuflă și întrepune pentru națiunile apăsate din care fac parte, și pentru dreptele lor cereri!

Pentru paznicii averilor bisericești.

Ven. Consistor archidiocesan din Sibiu a trimis zilele acestea tuturor comunelor bisericești un circular privitor la regularea echivalentului (a dării) după averile bisericești.

In anul 1888, zice circularul, s'a făcut prescrierea echivalentului pe timp de 10 ani.

Această prescriere a expirat cu 31 Decembrie 1897; rămâne însă în valoare și mai departe pe 10 ani, dacă comunitate bisericești în timp de 90 zile dela 1 Ianuarie 1898 nu cer schimbarea prescrierii!

Este în folosul comunelor bisericești, ca să nu solvească mai mult echivalent, de căt cere legea. Drept aceea oficile parochiale, în contelegeră cu comitatele parochiale, vor lua îndată măsuri, ca să făsioneze din nou averea imobilă și mobilă a bisericii în scopul de a se face o nouă prescriere a echivalentului.

După acestea circularul dă deslușiri după cari averi se dă echivalent și după cari nu.

Averea imobilă a corporațiunilor morale afătoare în posesiunea și proprietatea acestora, și supusă dării echivalentului.

Nu se plătește echivalent după *edificiile bisericești, edificii școlare, case parochiale, cimitir, grădini de pomi școlari, locuințele în-*

văzătoarești, asilele de copii, casele de morți, casele crâsnicilor, clopotarilor, întrucât biserica nu primește chirie pentru ele.

Tot asemenea și supusă echivalentului și avere mobilă a bisericii.

Nu se plătește însă echivalent după mobilele și recuizitele de lipsă la serviciul divin, după bibliotecile școlare, și după acea avere de bani, a căror interese se folosesc numai pentru scopuri culturale, nici pentru salarul învățătorului.

Averele mișcătoare ale fundațiunilor, încă venitele se folosesc spre scopuri de instrucție, ori de binefacere, sau pentru păstrarea crucilor și altor monumente.

Am publicat aceste câteva indeșerti din circular spre a atrage luarea aminte a paznicilor averilor bisericești asupra lui. El dă mai departe lămuriri ce e de făcut ca greșala ce ar fi cumva, plătind biserica prea multă dare, să se îndrepteze.

Ce-ce n'ar fi căpetat circularul, să-l ceară la oficial protopopesc, unde îl vor afla și să facă cele de lipsă!

Ce ne va aduce nouă nouă an
început?

Drapelul din București are într'unul din numerii sei mai proaspăti, un articol primit din Brașov, care răspunde trist de luminos la această întrebare. Dăm, în cele următoare, și noi părțile mai însemnate ale articolului, (cu mici înlocuiri a neologismelor).

„Sunt la începutul anului nou, începe articolul. E timpul, când toată lumea se salută cu: *An nou fericit*. Avem oare, noi Români ardeleni, cuvinte să nădăjdum că anul ce vine va fi un an fericit pentru noi, ca națiune?“

De sigur, că temeiul vieții adevărate individuale și naționale, cum trebuie să ne-o închipuim în timpurile în care trăim, este: libertatea. Libertatea este deci și temeiul fericirii. Se înțelege aceasta numai în casul când ideea de libertate viațăște în sufletul omului sau a poporului. Un rob sără simțul de libertate, nu va simți amarul robiei.

Robit-am și noi Români din Transilvania și Ungaria destule veacuri, cu tăria boului. Dar' vremea și împrejurările ne-au ridicat și pe noi la stări sufletești, în care simțim puternic lipsa libertății în viața noastră națională.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Vino vîntule...

Vino, vîntule, de-mi cântă
Printre frunze de stejar,
Fermecată s'ascult ear'
Doina îndrăgirii, sfântă.

Să-mi închipui, ca 'n poveste,
Că iubesc un Făt-Frumos,
Ce cu graiul lui duios
M'a robit fără de veste...

Si să-l văd cum vrea să-mi prindă
Flori de crin și nalbă 'n brâu.
Stând așa pe lângă riu
Ne-am răsfrângă ca 'n oglindă...

Vino, vîntule, de-mi spune
Din vechime, basme lungi —
Gândurile să-mi alungi
Cătră vremile nebune...

Să-mi desgrop iubirea sfântă
Din noianul de-amintiri, —
Printre flori de trandafiri
Vino, vîntule, de-mi cântă.

(Fpt.)

Onoriu Flavian.

Istoria unei mame.

(Urmare și fine).

— Unde să găsesc eu moartea, care mi-a luat copilul? zise mama.

— Stăpânul meu nu s'a întors încă, răspunse o bătrâna care săpa la pămînt păzind cu ochii locul cel mare. Dar' cum ai ajuns până aici? Cine te-a ajutat?

— Dumnezeu mi-a ajutat, că e mare și milos; fie-ți și dumitale milă și arată-mi copilașul!

— Nu știu care e și nici tu nu vezi cu ochii. Multe flori și copaci s'au uscat azi-noapte și moartea o să vie acum să-i scoată. Află că toate ființele omenești au, după cum au fost de zdavene ori de slave, copaciul ori floarea lor de viață. Sunt plante ca și celelalte, dar' au și inimă care bate. Caută și tu, dacă poți cunoaște inima copilului tău; dar' ce-mi dai ca să-ți spui ce trebuie să mai facă pe urmă?

— Nu mai am nimic, zise mama nemănăștată, dar' dacă vrei, mă duc pentru tine până la capătul lumii.

— Nu-mi trebuie; mai bine dă-mi părul tău cel lung și negru să mă gătesc eu cu el, și îți dau în loc pe al meu; e alb el, dar' tot mai bine alb de căt de loc.

— Numai atât își trebuie? zise mama, ia'l mai iute.

— Să își schimbă părul ei frumos cu părul alb al bătrânei.

Apoi intră în grădină cea mare a morții. Acolo copaci și florile crescătează. Vedea zambile fragede sub clopoțe de sticlă, și alături vedea floarea soarelui zdravănă și mare. Erau până și plante de cresc prin apă, unele vesele, cu insecte strălucitoare pe lângă ele, altele slabănoase și întunecate, sugrimate și roase de șerpă. Mai erau palmieri mândri, stejari și castani, și la umbra lor își amestecați mirourile pătrunjel și maghiranul. Fiecare copac și fiecare floare avea căte un nume, nume de om care trăia prin felurite țările din lume. Mai mulți copaci mari erau sădiți în hârdaie așa de mici pentru ei, de găndeală că or să crepe. Mai încoară o florăcică fără nici o însemnatate crește în pămînt gras, pe un pat moale de mușchi, măngăiată și alintată. Dar' mama căuta printre plantele cele mai zmerite; simți bătându-i în mână inimile oamenilor și printre mii de inimi o cunoscă pe a copilului ei.

— El zise ea îmbrățișând o plantă mică albastră care căzuse lungită pe pămînt.

— Nu te atinge de floare, și zise bătrâna. Dar' stai aici și când o veni bătrâneul nu-l lăsa să scoată planta, amenință-l că de o

scoate-o le scoți și tu pe toate celelalte. Atunci o să-l fie frică, căci răspunde de ele înaintea lui Dumnezeu fără de voia căruia nu pot fi smulse fie că de slabănoage.

Deodată se răspânde împrejur o suflare rece care înștiință pe femeie că venise bătrâne.

— Cum ai venit până aci? De unde ai aflat drumul? Cum ai putut alerga mai iute de căt mine?

— Sunt mamă!

Si acoperi repepe cu amândouă mâinile florăcica amenință luând seama să nu-i vadă vre-o foaie. Atunci vrașmașul ei îi suflă peste mâni și bietele mâni care simță suflarea aceea mai rece de căt vîntul iernei, se dădură în lături.

— Vezi că nu poti lupta cu mine, zise bătrâne.

— Dar' Dumnezeu o să afle ce ai făcut.

— Eu fac numai ce dore

Astăzi ne trebuie libertate națională! Fără aceasta nu ne vedem realizate nici cele mai de lipsă trebuințe. E natural, că ducem o luptă desnădăjduită pentru libertatea națională.

Când toți oamenii se salută acum dorindu-și: An nou fericit, noi Români din Transilvania și Ungaria trebuie să ne gândim la libertatea națională, de care simțim lipsă, trebuie să ne gândim la luptă, ce vom avea să o purtăm și trebuie să ne dăm seama de piedicile, ce ni-se pun libertății naționale.

Din acest punct de vedere anul viitor nu ne va fi an ușor! Prăpăstii adânci se sapă în calea dezvoltării noastre naționale; luptei pentru libertatea noastră națională se pun piedici mari din partea acelor, pe cari îl doare când văd, că noi tindem după libertate, după felicire.

Ce ni-se pregătește pentru anul acesta nou? Foile maghiare ne-au descoperit aceasta:

1) *In ministerul de instrucțiune din Buda-pesta se lucrează la un plan de lege pentru a se preface toate școalele poporale confesio-nale în școale de stat. Se știe însă, ce însemnează la noi a avea școală de stat cu în-vătători numiți de guvern!*

Dar' cu prefacerea școalelor confesionale în școale de stat se iau și averile scolare, ce și-le-au agonișit școalele până acum! Unde nu ar fi averi, și nu prea sunt, statul pune dare asupra locuitorilor. Pe lângă lovitura dată aşadar vieții noastre naționale prin stăticarea școalelor, se mai încearcă și cu dări noue!

2) Se mai cere să se înființeze școale maghiare în ținuturile locuite de Români. Pentru comitatele Ardealului s'au cerut și s'au făgăduit 500.000 fl. în acest scop! Unde se face o școală maghiară, cea românească trebuie să fie în curând închisă.

3) *Gouvernul are de gând nimicirea școa-lelor noastre pentru învătători (preparandiile). Ministrul instrucțiunii va veni cu un plan de lege în care va cere ca toți învătătorii să învețe în preparandiile statului, căci nu' place duhul învătătorilor nemaghiari.*

4) *Şcoalele medii (gimnasiile) încă stau înaintea unei reforme, care ne privește și pe noi.*

Să cere învătarea mai tare a limbii și literaturii maghiare.

5) *Tot ministrul instrucțiunii a propus să reguleze și plăta preoților necatolici.*

Ce însemnează aceasta la noi? Tot slăbirea puterii noastre naționale.

Noi Români de aici avem în preoțime o putere neprețuită pentru lupta noastră națională. Preoțimea ne-a fost totdeauna și scutul vieții naționale și economice.

Si aci vor să ne lovească Ungurii!

ȘTIRI POLITICE

Regele Carol la Tarul.

Vestea dată deja în anul trecut, acum se apropie tot mai mult de adeverire, că adecă M. S. Regele României va face o vizită Țărilor Rușilor, punând oarecum capăt stărilor de vecinătate »bune« dar' totuși reci ori chiar chioare dintre cele două state.

Nu te atinge de florile... Zici că ești nenorocită și vrei să faci pe altă mamă nenorocită ca și tine?

— Altă mamă! șopti biata femeie.

— Si lăsa florile.

— Iacă' și ochii, urmă bătrânu, 'i-am luat din lac unde străluceau ca două stele. Nu știam că erau ai tăi. Ia' înapoi și uită-te în adâncimea puțului astă de ici; ai să vezi ivindu-se unul după altul tot viitorul a două vieți omenesti. Pe urmă își voi spune care sunt florile lor și vei afla ce ai vrut să turburi și să nimicesti.

Nenorocita făcă ce-i zise bătrânu: întâi dădu cu ochii numai de bucurie și fericire, o vîeață curată, glorioasă, care răspândeasă asupra lumii o înrîurare binefăcătoare. Pe urmă vedenia se schimbă, vîză numai turburări, măhniri, groază, și ticălosii.

— Aste două soarte sunt dela D-zeu.

— Si cine e floarea a nenorocită și cine e a fericită? îl întrebă mama.

— Iți pot spune numai că ai vîzut soarta copilului tău și soarta uneia din florile pe care vrei să o smulgă. Acum vrei să-ți încerci norocul?

— Eu, strigă mama însărcinată, eu să mă joc cu copilul meu! Dacă nu pot afla mai mult, apoi mai bine să scape de dureri; ține' aci, ia' îl în împărăția lui Dumnezeu. Uită-mi lacrimile, uită-mi rugăciunile și tot ce am zis, și tot ce-am făcut!

— Te-ai hotărît? Vrei să te despartă de copil numai să fie fericit?

Muma căzând în genunchi strigă:

— Doamne, nu mă asculta când mă rog împotriva voinei tale, care știe bine ce face; nu mă asculta, nu mă asculta!

Si își plecă capul pe sin, zdrobîta.

Moartea luase copilul cu ea spre ținutul Andersen.

Se dă ca temeinică știrea, că în primăvară, doar' prin Martie, întâlnirea celor două capete încoronate va avea loc la Petersburg.

Treburi orașenești.

Sedinta dela 20 Ian. n.

(Regularea riului). În sedința dela 20 Ian. a comunității, primarul a răspuns la interpellă dului Laurian Bercian, făcută în sedință trecută, privitor la *regularea riului din jos de drumul de fer*.

Zice că: vina trăgănară nu o poartă nici dinsul nici organele orașenești, ci în urma recursului proprietarului Dr. Amlacher, lucrările începute au fost întrerupte din partea comitetului administrativ comitatens. Această măsură, adecă întreruperea, a fost recurată la ministerul de agricultură chiar din partea magistratului, de unde s'a rănduit apoi regularea dar' numai după prescrisele legii despre regularea apelor.

Astfel nu poate fi răspunzător pentru întrelăsarea regulării și pagubele iscate în urma aceleia.

Interpelantul ia numai în parte la cunoștință răspunsul primarului și exprimă părere de rău că chiar magistratul a dat ansa la recursul proprietarului Dr. Amlacher, prin aceea că, incompetent, a ridicat taxa de regulare dela 40 cr. stabilită de toți proprietarii, la 65 cr. de juger. Dacă regularea s'ar fi făcut după planul primit de posesorat și magistratul nu ar fi schimbat planul și taxa hotărâtă, regularea se facea după dorința obștei, cum s'a fost hotărît și din partea tribunalului.

(Interpelarea lui C. Antoni.) Directorul școalei evanghelice lut., Carol Antoni, roagă pe dl primar a părăsi presidiul încrindându-l senatorului prim, căci are o interpellare ce-l privește și pe d-sa; ceea-ce înțemplându-se, face întrebarea că: are presidiul, magistratul și reprezentanța orașenească cunoștință, că în foaia locală »Szászváros« a apărut un raport dela un membru din comunitate (Tokai) despre ultima adunare orașenească, prin care adevărul se mistifică întrucât în acela să zice că spesele deputației, care să se va trimite la Monarch pentru a cere să nu sancționeze legea despre maghiarisarea numelor comunelor, să vor acoperi din cassa orașenească, ear' mai departe primarul orașenesc este într'un mod brusc atacat, ca și cum însuși ar fi dat ansa la conclusul adus de majoritate în aceași afacere, precăd din sul în faptă, și-a împlinit numai o datorină admîșând pertractarea propunerii făcută de 14 membri de comunitate?

Dacă are cunoștință, nu este aplicată reprezentanța a desmiști afirmațiunile neadăvărate și a da satisfacția cerută primarului, care a purces corect în chestie?

Interpelarea 'i-a aprins rău pe membrii maghiari, cari de căi sărind să iee cuvânt, ba n'au lipsit nici amenințările lor sgomotoase, dar' presidiul vîzând porneala, n'a dat nimicui cuvânt, ci a cerut ca propunerea să se facă în scris și-o va admite apoi la pertracătare în sedință viitoare.

Sedinta, extraord., dela 21 l. c.

(Lumina electrică). Afacerea luminării electrice a orașului Orăștie, în urma ofertului făcut de dl Rudolf Kaess s'a dus la sfîrșit, primindu-se ofertul cu puține schimbări, după părerile comisiunii juridice și speciale. Îndată ce hotărîrea se va fi ridicat la putere de lege, nimic nu mai stă în cale întreprinzătorului de a purce la construirea aparatului de lipsă, la care îi dorim din inimă reușită, spre comoditatea cetățenilor și frumuseță orașului.

Sedinta, tot extr., dela 25. l. c.

(Clubul „Sașilor verzi“...) Pentru 25 l. c. earăși a fost convocată o sedință extraordinară, cu scop de a se lua la cunoștință rezultatul licitației de nou a vîmilor orașenești. Abia deschide însă primarul sedința și profesorul Deak cere cuvântul, că are o interpellare. Fiind însă și dl primar interesat, îl roagă să predece presidiul senatorului prim. Face apoi într'un ton saturat de patimă întrebarea, că: are cunoștință substitutul de primar, magistratul și reprezentanța orașenească, că în timpul mai deaproape aici în Orăștie, s'a constituit după toate formele un club al unei naționalități, sub numirea de „Clubul Sașilor verzi“, care se nisunește din toate puterile, prin convențioane dese, a face ca bunătatelegere care a fost până acum între cele trei naționalități să se tulbure pe visitor, și că tînta acestui club mai este a lucru, într'un mod »antipatriotic«, desvoltând o ură nedumerită contra a tot ce este maghiar?, are mai încoło cunoștință, că conducătorul acestui club este chiar primarul orașului, care după poziția sa ar fi să stee afară de partide?

Rar de tot ni-se dă nouă, Românilor, prilegiu să putem vesti ziarelor noastre căte o veste îmbucurătoare.

Pentru dovedirea acestor împregiurări atât de »grave«, propun o cercetare polițială, cu a cărei ducere în deplinire să se însarcineze căpitul orașului, ear' despre sfîrșit să se raporteze în cea mai deaproape sedință de comunitate!

Președintele substitut, senatorul Székely, făgăduiește a rîndu cercetarea și că despre cele aflate va raporta.

Eață, onorat public orașenesc, și reprezentanță aleasă după legi constituționale, și membri viriliști independenti, cum ajunseră cu toții sub — controlă polițială!

Oare președintele substitut, avută dreptă a face, sub egida reprezentanței, astfel de enunțării politienești, care taie afund în autonomia unui oraș?

Cei de vederi opuse, suntem de convinsere că ba, absolut ba!

Nădăduim însă, că reprezentanța orașenească va să aduce această afacere penibilă la valoarea sa, ceea-ce se va dovedi la sedință proximă, cu care prilegiu fiecare membru de comunitate să fie la locul seu!

(Noul vîmas). Reluându-și primarul locul, se desbate licitația de nou a vîmii, întărită de către reprezentanța orașenească, care aduce această afacere penibilă la valoarea sa, ceea-ce se va dovedi la sedință proximă, cu care prilegiu fiecare membru de comunitate să fie la locul seu!

Cum va merge maghiarisarea numelor locurilor?

Cum? Așa ca și maghiarisarea prin »kisdedov«-uri, care încă sunt de asvîrlire cu barda în lună, și un năcaz, o sarcină pe popoare, dar' folos — vai de loc!

Despre cum va merge cu maghiarisarea numelor comunale și a locurilor, dl preot Manase Iar povestește în »Tel. R.« următoarea istorie interesantă și potrivită:

»Făcându-se înainte de asta cu zece ani în comuna Simeria comasajie, comisiunea comasatoare, împinsă de dorul de a maghiari străvechile numuri românești a desirilor părți a hotarului, le-a schimbat cu numiri ungurești. Astfel numuri ca Stejar, Rândul satului, Pădurea mare, Răchiți, Poieni, Subpetriș, Rovini, etc. etc. le-a înlocuit cu singure aceste cinci numiri ungurești: Belsőseg, Térség, Reketeymező, Malomárok și Nagyerdő.

»Fără îndoială, comisiunea comasatoare a schimbat numurile pe ungurești socotind că România din Simeria lăpădându-se de numurile străvechi românești, vor primi pe cele noue ungurești și astfel vor face un pas spre îmbrățișarea limbii lui Arpad.

»Comuna curat românească Simeria e tare aproape de colonia ce ungurește se numește Piski, care e un cuib în care mania de a maghiari bântue cu o furie grozavă. Si totuși locuitorii din Simeria nu folosesc numurile ungurești ale părților de hotar, pe care le-a făcut acum zece ani comisiunea comasatoare, ci folosesc pe cele străvechi românești.

»De pe buzele poporației din Simeria, nici nu se vor auzi în veci cuvinte ca »Belsőseg« și »Reketey mező«, fiind că e populația curat română.

„Cea-ce comisiunea comasatoare a făcut acum zece ani în comuna Simeria în mic, vrea săpânarea ungurească să facă în mare în toată țara.

„Firea lucrului, pe a cărui mers Ungurii în veci nu-l vor putea abate pe calea sovinișmării lor, spune, că Ungurii vor păti în mare ceea-ce au pătit în mic cu comuna Simeria!“

CORUL bisericii gr.-or., concertul și petrecerea din Hunedoara

Rar de tot ni-se dă nouă, Românilor, prilegiu să putem vesti ziarelor noastre căte o veste îmbucurătoare.

Pe lângă toate greutățile, cu cari se luptă poporul nostru însă la zile mai însemnate, se sileste să se arate că mai neînfrânt de ele! Si o face aceasta Românu din obicei numai, ci mai mult din respect creștinesc cătră sărbătoarea respectivă. Sunt multe chipurile, prin cari Românu își arată acest simțemânt nobil. Intre acestea însă mai ales: ceretarea sfintei biserici, ajutorarea oamenilor săraci și, în cele mai multe localități, jocurile, petrecerile date în scop de binefăcere, pentru vre-o societate sau pentru singuratici.

Românu gr.-or. din opidul nostru Hunedoara, la sărbătoarea din estan, au avut o deosebită bucurie. Li-să împlinit o dorință, nutrită încă de mult în inimă tuturor, de-a avea și noi un cor bărbătesc, care să execute cântările liturgice și bisericești.

Mulțumită harnicei noastre „Reuniuni a femeilor rom. gr.-or. din Hunedoara“ (a nu se confunda cu »Reuniunea femeilor din co-

mitatul Hunedoarei), dorinta noastră a fost pe deplin împlinită prin înființarea corului bărbătesc susținut de ea și condus de zelosul nostru învățător, dl Ilie Mihaiu. Intr'un timp scurt (abia 2 luni) și având de-a se lupta cu greutățile începutului, dl Mihaiu, prin cântările executate de corul condus de dinsul, a pus în uimire publicul, pe care abia-l încăpea biserică.

Corul consistător din 22 persoane, a executat foarte frumos admirabila liturgie a marilor artist dl G. Dima din Sibiu. Puteai să cetești de pe față fiecărui ascultător buna impresie și bucuria, de care erau stăpâniți în sf. biserică, ascultând corul.

Afară de cântările liturgice domnul înv. Mihaiu a instruit și un cor mixt pentru concert. Acest cor stă azi din 32 persoane: 22 bărbăti, 3 doamne și 7 domnișoare. Multumită conducerii bune și punctualității, cu care coriștii și coristele s'au prezentat la probe, la 8 Ianuarie a. c. corul a putut debuta și pe bină, cu un program variat de cântări, înaintea unui public numeros, cum nu s'a văzut nici-odată până acum la petrecerile aranjate aici. E adevărat, a fost primul „Concert“ românesc, ce s'a dat de cătră corul vocal din Hunedoara, și publicul din loc, fără deosebire de naționalitate, a grăbit în număr mare a lăua parte.

Zic anume publicul din loc, căci jurul, și

ricească n'are până în moment nici un motiv real pentru că să poată satisface capriile Dobrenilor, fie ei de altmintrele chiar cei mai de frunte în tractul întreg. Alte momente ale actului electoral se vor examina și considera la locul și timpul său.

Precum pare apoi a fi la întâles din Nr. dela 25 Ian. n., venerabilul consistor în ședință sa dela 24 Ian. n. a pertractat alegările de protopresbiter din Decembrie, și la Hațeg a întărit pe dl Tit Vesp. Gheaja, ear' la Dobra încă nu. Pentru că e foarte greu să știi ce să faci în mijlocul unui așa vîrtegu de patimi.

Foamete.

E fioros să gândești și să-i amintesti numai numele. Si în Ungaria, în această teară unde par că nu mai știu imbuiuți cărmuitori ai ei, ce să facă cu banii, încă zilele astăzi o foie din Pesta striga că vai și vai de biești... fisolgăbirăi că nu pot trăi cu câte 1600 fl. plată fixă, și altă mii ori și mai multe, venite pe de laturi, „de-acasă”, dela bieșii ce vreau vre-o slujboasă că decât, — în această teară fioroasa stafie a foamei începe să se arate în tot mai multe părți, prin locurile lovite de mânia cerului din primăvară, care a nimicit roadele cîmpurilor. In mai multe comitate prin Ungaria, mai nou în comit. Bichișului, foameta băntue în toată formă și cu ea de-odată o mulțime de boale în poporul nenorocit! In comitatul Baciu-Bodrogului e apoi peste toată întinderea ghîra fioroasei lipse, de tot s'au numărat vre-o 10,000 de oameni caru acuși nu mai au o fălie de pâne în casă; în al Torontalului vre-o 18,000 flămândesc; din al Bihorului și din Hont asemenea vin știri triste.

Ear' guvernul din Pesta toarnă la bani în palate, teatre și în... fabrici de maghiarisare...

CORESPONDENȚĂ

Bal la Petroșeni.

Petroșeni, Ian. 1898.

Dle Redactor!

Comitetul nostru parochial în ședință sa din 1 Ianuarie a. c. a hotărît a arangia și în anul acesta un bal în sala cea mare a hotelului central »Barcay« din Petroșeni, pe Sâmbăta în 5 Februarie 1898 n., cu care ocazie la miezul nopții se va juca și istoricul nostru joc „Bătătu“ și „Călușerul“, de astădată sub conducerea lui Nicolae Socol, măiestru ferar și proprietar în Petroșeni.

Venitul curat al acestui bal este destinat pentru edificarea unei biserici noi gr.-or. care este deja în cursere și care, conform contractului încheiat cu intreprindatorul Nicolae Pătrău din Orăștie, cu finea lunei lui Octombrie a. c. are să fie terminată în mod definitiv și dată în seamă.

Deoarece lipsele sunt mari și multe la intreprinderi de natura celei de față, chiar și după terminarea edificării, ear' comuna noastră biser. constătoare din săteni și băieși, săracă și în mare parte îngreunată și cu alte multe și diferite imposite și sarcini publice, și atară de venitul ce incurge regulat dela minerii nostri de căi buni prin respectiva laudabilă direcție, fără nici un alt isvor de venite, — comitetul par. a hotărât a pune în circulație și o colectă publică atât în patrie, că și în regatul vecin România, după eventuala dobândire a concesiunii dela locurile mai înalte.

„Orthodoxul“.

O semecă magică.

E mare mirare în lumea învățătorilor, asupra unei femei din Narbona, care e în stare să cetească dela o bună depărtare, orice scrisoare închisă ori acoperită cu ceva pătruri nu prea groase, dar prin cari alti oameni nu pot vedea nici umbră macar de slove! Doi învățători s'au pus pe săcăsări cu ea. Dr. Grasset, profesor universitar din Montpellier a scris pe o hârtie vorbele: „Cerul albastru închis resfrângă în stelele sale lacrimile noastre, când sara plângem în credință că noi trăim foarte mult!... Atară de astea a mai scris un cuvînt rusesc, unul nemțesc altul grecesc. A împătrătit hârtia cu scrisoarea în lăuntru, a pus'o într'un staniol și au învățit-o, căt să fie peste putință și să străvea scrisoarea. A sigilat-o, în fața altor maratori și a trimis-o Drului Ferroul în Narbonna, cu îndruarea că nici el să n'o desfăcă, ci să pue pe masă, să cheme femeea să cetească și să le scrie ce a certit?

Răspunsul lui Ferroul a fost: Când am primit scrisoarea, femeea nu era aci. Am mers la ea și am rugat-o să fie. A zis că poate ea cetă și de aici că nu-i prea departe, numai ca la 150 metri. Am tras degetele peste ochii ei și înădăta și început:

— D-Tă ai spart cuverta.

— Da, dară scrisoarea e închisă în altă cuvertă sigilată.

— Bine, văd un sigil negru pe o hârtie staniol și sub el cuvînte: „Cerul albastru închis“... etc. și încă niște cuvînte, și a făcut cu degetul pe masă semnul cuvîntelor ce erau cu slovele rusești, nemțești și grecești, și pe care ea altfel nu le știa ceti.

Profesorul Ferroul care însuși nu știa ce e scris în epistolă, a scris lui Dr. Grasset ce a cedit femeea și a trimis napoi scrisoarea tot sigilată. La Montpellier au văzut că intrădejăvă scrisoarea nu s'a desfăcut, dar răspunsul e întocmai, și își bat acum capul să afle cu ajutorul său tainice, taina acestei magice arătări de femei.

NOUTĂȚI

De protopresbiter gr.-or. român al tractului Hațeg a fost întărit de prea ven. consistor archieccesca din Sibiu în ședință sa dela 12/24 Ian. dl Tit Vespasian Gheaja, până acum spiritual la institutul corecțional din Gherla.

Bal la Orăștie în favorul Reuniunii femeilor rom. din comit. Hunedoarei. Joi la 10 Februarie st. n. 1898, s'va arangia în sala otelului „Széchenyi“ din Orăștie, bal, de cără inteligență română din Orăștie și giur în favorul „Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei.“ Începutul la 8 ore seara. Prețul intrării: de familie 2 fl., 50 cr., de persoană 1 fl. Biletele de intrare se vând în prăvălia lor S. Corvin și fiu, și seara la cassă. Damele sunt rugate a se prezenta, în cât se poate, în costum național!

Comitetul Arhanghelor: Dionisie Ardelean, Ioan Baciu, Constantin Baciu, Aurel P. Barciu, Petru P. Barbu, Victor Bontescu, Basiliu Botean, Ioan Branga, Valeriu Andrei, Simion Corvin, jun. Dr. Romul de Dobrogea, Dr. Aug. Dragits, Dr. Absoldin Feier, Iuliu Florea, Amos Gligor, Alexandru Herlea, Adam Leșnican, Nicolae Macrea, Ioan Margita, Dr. Ioan Mihu, Traian Mihai, Alex Moldovan, jun. Dumitru Moldovan, Dr. Silviu Moldovan, Ioan Mota, Romul G. Nicoară, Valer de Orbonaș, Victor Otoiu, Iuliu C. Popoviciu, Romulus Pop, Sev. Prokincievitz, Nicolae Puican, Valeriu Recsei, Ioan Rimbaș, Ioan Roșu, Toma Roșu, Ioan Șerban, Dr. Gavrilă Suciu, Nistor Varorean, Aurel G. Vlad. Simion Vlad, Ioan I. Vulcu.

Oficiu postal în Livezeni. Amintim pentru cei ce au cale pe acolo, că comuna Livezeni, nu se mai tine nici de notariatul nici de oficiul postal din Petroșeni, ci Livezeni cu Iscroni-Bărbăteni formează un cerc notarial de sine, cu sediul în Livezeni, și posta pentru Livezeni și în Livezeni. Posta Română din Tîrgu-Jiu, e în legătură cu posta respective, cu gara căii ferate din Livezeni. Călătorii pot merge din Livezeni la Tîrgu-Jiu și napoi foarte comod, fiindcă diligența de postă e foarte bine adjucată, închisă și în timp de iarnă închisă.

Despre soarta școalei gr.-or. din Sâmbăpetru (protopresbiterul Hațegului), ni se scrie veste bună. Popul fusese mult dus pe căile rătăciriilor de cantorul M. Enăescu, care să dase în coate cu domnii, și amăgit de fisolgăbirău îndemna oamenii să nu mai susțină școală românească, să lasă să le facă „împărăția“ că li-a și mai bine. El își dase chiar casa de loc școalei ungurești. Dl înv. Reitescu fusese supus la fel și fel de neplăceri și privări, și nu mai biruiau cu ispitele satanei nici preot, nici comitet, nici nimel!

Comitetul parochial în multe rânduri s'a întrunit spre a se sfătu în calea de ferirea școalei de primejdie, dar la cap bun n'a ajuns. În 21 a. l. trecute (Dec.) eșind adm. prot. dl N. Șinca, însărcinat de Ven. consistor, la fața locului, a isbutit a lumina poporul despre primejdia școalei de stat, și a abat de la calea rea. S'a întrunit comitetul, apoi sinodul parochial, și poporul a hotărât a susține și mai departe școală confesională română, în ciuda amenințărilor canitorului cu pușcăria fisolgăbirăului!

Ne bucurăm de această din urmă știre și rugăm și noi pe frății din Sâmbăpetru, pe cei necăzuți încă în ghiarele ispitei rele, să se întoarcă cu fiori de cără cantorul lăpădat, poate chiar cumpărat ca să fie unealtă rea și cuvenios pentru sinul însăși maicii sale națiunii!

Serata societății „Crucea Roșie“, dată la 6 Ian. c. a avut un venit de 207 fl. 40 cr., din care detragându-se spesele de 124 fl. 72 cr., a rămas un venit curat în folosul societății de 82 fl. 68 cr.

Când aduc mulțumite calde onoratului nostru public pentru această viuă participare și interesare față de prima producție a societății noastre, rugându-l totodată ca să nu lipsască de acest interes nici pe viitor, — nu pot trece fără a aduce cele mai călduroase mulțumiri și tuturor celor ce au contribuit la reușită prin ajutorul lor la organizarea seratei.

Orăștie, 25 Ianuarie n. 1898.

Elisa Bihoy, președintă.

Congresul bisericii sârbești, amînat din partea guvernului pe timp nehotărît, din principiu că majoritatea nu voia să se plece vînătoarei guvernului, iarăși se va întunii. Din Carloveț s'electrafază că convocarea congrșului să așteaptă pe luna lui Martie, când se va desbeta numai chestiunea autonomiei bisericii sârbești.

Un Episcop iubilant. În 26 Ian. s'au împlinit 25 de ani decănd Ex. S'a Episcopul Mihail Pavel păstorește episcopia gr.-cat. de Oradea-Mare. Din acest prilegiu s'au ținut în onoarea iubilantului servicii bisericesti de mulțumită lui D-zeu și sărbări festive. I-s'au scos la iveau multe fapte de binefacere, căci Ex. S'a adunat cu sîrguință admirabilă venite, foarte însemnate, (de peste 100,000 fl. la an), ale diecesei, spre a le depune în așezările culturale și bisericesti, și a și dăruit foarte mult, — nu se uită însă, a-i să aminti nici marea greșală de-a să fi supus toate curând vînătoarei guvernului în pricina gimnaziului din Beiuș pe la 1890, lăsând să fie deplin maghiarizate cele 4 clase de sus ale lui lui.

Balul pompierilor voluntari din Orăștie, are loc în 12 Februarie n. a. c. în sala hotelului Széchenyi.

Notar în Livezeni. De curând a fost alegere de notar în Livezeni. Dintre 6 concurenți, a fost ales de notar dl Mihail Boiciu, cu unanimitate de voturi. La alegere nu au luat parte numai »comitetii«, ci din cele 2 comune ce formează notariatul, Livezeni și Iscroni-Bărbăteni, poporul întreg, ba și din alte comune din jur, de pe Valea-Jiu lui au fost de față 2—3 și mai mulți inteligenți. Recunoaștem că dl protopretor Carol Buda, care a condus alegerea, a ținut seamă și de voința poporului, că nu numai a candidat pe numitul domn, ci a spus că pentru diligență și cu deosebire pentru bunătatea sa îl recomandă cu toată căldura, desă magyar emberi de 5 pînă la 6 ziceau că în Livezeni nu poate fi candidat un Român, fiind prea aproape de... granița României.. B. S.

Balul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“ s'ține în 5 Febr. n.

Omoritorii Anei Simon — la moarte. Am fost arătat și noi misela ce un căpitan bulgar, chiar om dela „Curte“, a sevîrșit, astupându-i gura și aruncându-i în apă pe iubita sa, frumoasa cântăreață Ana Simon, după ce-i sâcuse vre-o 2 băieți. Tribunalul din Sofia l'a osândit în săptămâna asta, pe miselul căpitan și pe politistul ce-i ajutase, — la moarte.

Dela biserică gr.-or. română din Deva.

Comitetul parochial gr.-or. din Deva a luat în ședință dela 2 Ian. n. c. mai multe zeloase hotărîri de interes cultural național pentru marea parohie românească din Deva, cari putându-se întări întrupa într-o toată, vor fi de folos și pentru cărturăimea română de prin comunele vecine.

La sfîrșitul anului trecut s'a întemeiat o bibliotecă parochială, care are deja 170 de volume pe ales și toate prețioase. De mărireace acestei biblioteci este vorbă acum. Si comitetul parochial în ședință numită, a luat hotărîri de mai jos cari sunt și un apel cără membrilor parohiei, atât privitor la sgrințirea și folosirea bibliotecii, că și la primirea celorlalte cuminți învoiri. Atragem luarea aminte asupra lui și-l recomandăm cu căldură. Eată-l:

Biblioteca parochială.

Deva e parohia centrală a tractului gr.-or. cu același nume și totodată residența comitatului Hunedoarei, comitat cu 93% Români. Are un protopresbiter și un paroch, adeacă două parohii cu o biserică comună pentru 2500 de suflete, solidă și modern zidită, care a întrecut puterile materiale ale parohiei și totuși — s'a făcut! Cu ajutorul lui D-zeu în cățiva ani se va putea și termina opera măreță a 40 de ani. Numărul familiilor gr.-or. e 500, a celor gr.-cat. 7, laolaltă 507 familiile române.

După § 23, p. 17 al Statutului Organic, sfera de activitate a comitetului parochial este: »a înființa bibliotecă parochială, spre înlesnirea cetății cărălor folosite de public. Ce însemnată este bibliotecă pentru cultura poporului o dovedesc naționalele culte, care în fiecare comună, chiar și pe sate, au biblioteci pentru popor. La noi însă poporul prețice iernile cele lungi în puțină lucrare, le-

nevire și prin — crășmel »Cările folosite nu se cetesc, căci buna dispoziție a Statutului Organic a rămas pe hârtie vre-o 30 de ani, deși biserică și școală sunt unicul razim al vieții noastre nationale culturale. Pe seama literaturii și culturii maghiare sunt în Deva o sumă de școle cu *biblioteci maghiare*. O școală elementară rom.-cat. cu 4 clase, alta de stat pentru băieți și alta pentru fete; școală civilă de băieți și fete deosebit; școală de meseriași; realele cu 8 clase, și pedagogia de stat. Toate laolaltă au peste 40 de profesori, învățători și învățătoare: cu o tinerime de aproape 1000 de suflete!

Noi? O biserică și 1 școală, 1 învățător cu 70 de școlari de ambe sexe — fără bibliotecă!

Numeștrul tinerimii române la toate școalile în număr rotund, face 400, cam 90% gr.-or., 10% gr.-cat.

Lipsa unei biblioteci parochiale, pe seama literaturii și culturii românești, e deci mult simțită! *Gresala trecutului, comitetul parochial e hotărît s'o repareze cu pași repezi, ca să dăm și noi — înainte!*

Vestim acest eveniment îmbucurător poporului și inteligenței române din Deva și jur, tinerimii noastre iubite a ambelor biserici surori și peste tot tuturor oamenilor de bine din toate părțile, cerându-le ajutor material și moral.

Amăsurat budgetului nostru prea modest pentru bibliotecă, anul acesta nu am putut jerfti decât o sumă mică de 100 fl., fiind că am investit un capital de 1200 fl. pentru adaptarea modernă a școalei și a curții școlare, am săvîrșit reparări și alte lipsuri urgente de alte sute floreni, cari au angajat tare puținica avere a bisericii noastre, care a sporit îmbucurător, arătând și venit curat la finea anului curent. Pentru viitor budgetul va fi și mai angajat cu gătarea imponantei bisericii și înființarea unei școle cu 4 învățători, pentru cari vom cere închirierea unei colecte generale în teara întreagă și să a cerut deja concursul Veneratului Consistor.

Ca principiu la compunerea catalogului de cărți, s'a stabilit deocamdată *întemeierea bibliotecii mai vîrstă pentru popor și tinerimea crescută*, alegându-se cărți de valoare din literatura poporă. Aceasta e lipsa cea mai arătoare, temelia bibliotecii, care să se va completa mai curând. În 3 ani vom avea întreaga colecție existentă a literaturii populare. Formând un grup de sine stătător, numerisat statoric cu număr roman I., care cuprinde numerii curenți arabici dela 1 încolo și cresc din an în an continuat, cu numărul cărălor. Aceasta e biblioteca:

I. Pentru popor și tinerime, căreia îi urmează, după același sistem de numerisare, biblioteca:

Nr. 4489—897

(298) 1—3

Pol.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în 19 Februarie a. o., 9 ore a. m. să se va ține la acest magistrat o licitație în scopul exarăndării cantinului pe timpul din 1 Aprilie a. c. până în 31 Decembrie 1901 și că condițiile de licitare să se pot vedea la acest oficiu ori-si-când în orele oficioase.

Orăștie, 24 Ianuarie 1898.

Fr. Acker,
primar.**Păzitii-vă sănătatea!**

Tuturor celor ce suferă de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, gutural și alte boale lăuntrice, apoi pentru boala de copii. se recomandă cu multă căldură

Medicamentele Kneippiane

pregătite strict după îndrumările celebrului S. Kneipp, și întrebuintate cu cel mai mare succes de mii de bolnavi.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă dela farmacia lui **Dr. Iulius Schopper** în Oravița (Krassó-Szörény m.).

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

(281) 6—10

"DIANA" 3—3**baie de vane****în Orăștie**

în casele din Str. Berăriei 9. (vis-à-vis de casa lui A. Zeitler).

Prețul pentru o baie în zilele de lucru este **30** or ear' în Duminică **20** or.

Prețul pentru 12 băi **3 fl.**

Băile se fac din apă curată și fără miros.

Orele de scaldă: În toate zilele dela 7 dimineață până la 7 seara.

Anunț
Pentru zugrăvitorii de biserici.

Pentru pregătirea picturii în biserică cea nouă gr.-or. din **Câmpuri-Surduc** se caută un pictor bun.

Aici se înțelege și zugrăvirea icoanelor de lipsă, care sunt să se pregătească locul sculptat în zid.

Ori-ce deslușire și răspuns se dă din partea subscrисului.

Câmpuri-Surduc (u. p. Guraszáda), în Ianuarie 1898.

Iosif Budeiu,
preot.

(299) 1—1

"CORVINEANA"

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACTII IN HUNEDOARA

Activă.**Bilanțul general cu 31 Dec. 1897.****Pasiva.**

2. Escompt	114570	—	1. Capital social	35000	—
5. Cassa	5153	42	6. Depunerii spre fructificare	62012	09
7. Imprumut. pe oblig.	1243	—	23. Fondul de rezervă	3814	25
14. Mobiliar	623·30	—	30. Interese transit. anticipate	846	84
10% amortisare	62·30	—	37. Reescompt	13892	—
33. Inter. transit. restante	48	39	42. Fondul de garanță	274	50
46. Debitori	327	09	Profit trans. din 1896	27—	
	121902	90	Profit net pro 1897	6036·22	6063 22
					121902 90

Debit.**Profite și pierderi cu 31****1897.****Credit.**

11. Interese de dep.	2712·25	8. Inter. de escompt	9908·46
45. Int. fond. de rezervă	149·—	9. Int. de oblig.	401·65
27. Int. de reescompt	690·32	10. Provișiune	10310 11
14. Amortisare de mobiliar	62 30	12. Profit transpus din 1896	1479 29
13. Spese	208 63	4. Profit transpus din 1896	27—
15. Competență de timbru	96 92		
20. Salare	512 —		
21. Porto	93 06		
26. Chirie	220 —		
29. Scopuri culturale	5 —		
34. Dare după interese de depunerii	115·41		
44. Contribuție	878·29		
43. Scopuri de binefacere	10 —		
Profit trans. din 1896	27—		
Profit net pro 1897	6036·22		
	6063 22		
	11816 40		

(300) 1—1

Hunedoara, la 31 Decembrie 1897.

George Oprea m. p., director executiv.**Nicolae Muntean** m. p., cassar.**Nicolau Macrea** m. p., comptabil.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu cărțile duse în ordine deplină.

Otto Popovits m. p.
președinte.**George Popoviciu** m. p.**Eduard Tóth** m. p.**Buda Béla** m. p.**"ARDELEANA"**

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACTII IN ORĂȘTEIE.

Nr. 10/1898

Convocare.

(296) 2—

P. T. acționarii institutului nostru prin prezenta se invită la a

XII-a adunare generală ordinatăce se va ține în localul institutului în **24 Februarie st. n. 1898** după ameazi la **2 ore**, cu următorul**PROGRAM:**

1. Raportul anual al Direcției.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Statorarea bilanțului anual.
4. Votarea absolutului pentru gestiunea anului expirat.
5. Impărțirea profitului curat.
6. Programa, planurile și preliminarele referitoare la zidirea caselor din Strada Târgului.
7. Alegera alor 3 membri în Direcție pe un nou period de 5 ani.
8. Eventuale propuneri insinuate conform §-lui 28 din statute.
9. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, să binevoiască a-și depune acțiile la cassa institutului conform prescriselor §-lui 20 din statutele societății.

Din ședința plenară a Direcției, ținută la 21 Ianuarie 1898.

Iosif de Orbonas m. p.,
președinte.**Dr. Ioan Mihu** m. p.,
director executiv.**Active.****Contul Bilanțului.****Pasive.**

Cassa în numără	13980	02	Fonduri proprii: Capital social incurs	206.000—
Efecte publice	45668	—	Fond de rezervă	76677·56
Efectele fondului de pensiune	11344	16	Fond de pensiune	11344·16
Efectele fondului de zidire	22907	81	Fond întrucătirea	9565·56
Imprumuturi pe cambii cu giranți	488090	30	Fond de zidire	23019·72
Imprumuturi pe cambii cu acoperire	224815	—	Interese anticipate pro 1898	326607—
perdeștilor	184475	15	Avansuri dela banca austro-ungară	11633 55
Imprumuturi pe hipotece	143553	88	Cambii reescamptate	21700—
Imprumuturi pe oblig. cu cav.	1118	—	Depunerile spre fruct.	89915—
Imprumuturi pe efecte publice	33283·15	—	Dividende neridicate	78·21
Realități	283·15	—	Diverse conturi creditoare	2154 80
după amortisare	33000	—	Profit curat	28162 99
Mobilier	503·95	—		1201432 47
după amortisare	453	55		1201432 47
Diverse conturi debitoare și interese restante	32026	60		

Spese.**Contul Profitului și Perderilor.****Venite.**

Interese: pentru fondul de rezervă	2799·66	Profit transportat din anul trecut	592 40
Inter. pentru depunerii spre fructificare	38305·82	Inter. dela impr. pe cambii cu giranți	41943·64
Inter. pentru cambii comitate	5775·68	Inter. dela impr. pe cambii cu acoperire	18478·55
Inter. pentru cont-courant	4425	Inter. dela impr. pe oblige cu cav.	16081·21
Spese pentru salarii și marce depresante	8129·30	Inter. dela impr. pe efecte publice	92·64
Spese pentru chirie, porto, tipăr., diverse	2489·65	Int. dela efecte publice	1805·60
Contribuții directă	3873·63	Provisiuni	90781 92
Contrib. de 10% la int. de dep. și competență de timbru	3917·27	Chirie	2361 07
Amortisare din realită			